

[Bertel Dahlgaard.]

nem Marshallstøttens øgede import af maskiner og andet udstyr. Det kan ikke være sådan, at de industrier, der har haft disse muligheder, og hvoraf nogle — også indenfor tekstilindustrien — har udnyttet mulighederne med dygtighed, med rette kan forlange en bom rejst for prisfaldet, oven i købet halve år før liberaliseringen gennemføres.

Løvrigt gør jeg opmærksom på, at den arbejdsløshed, som har vist sig, navnlig indenfor tekstil- og skotøjsindustrien, slet ikke har sin årsag i en stærk importforøgelse. Indførslen af tekstil og beklædningsgenstande ligger i 1951 kun nogle få procent over indførslen i 1950, og indførslen er i de første måneder af 1952 lavere end i de samme måneder i 1951. Indenfor skotøjsområdet er der vedblivende så godt som ingen import. Nedgangen i produktionen har den naturlige årsag, at forbrugerne holder sig noget tilbage i forventning om prisfald og navnlig for skotøjets vedkommende på grund af, at man forsynede sig så stærkt i fjor forud for hudeordningens bortfald, fordi man vidste, at denne dengang ville efterfølges af pristigninger.

Ved behandlingen af dette toldlovsforslag er det vel ikke ubetimeligt at spørge ministeren, om det er forsvarligt udfra handelspolitiske synspunkter at proklamere fordobling eller ferdobling af Danmarks toldsatser, samtidig med at det er en økonomisk livsinteresse for Danmark at få fjernet de toldsatser og spærringer af anden art, der møder danske landbrugsprodukter i andre lande, og vi har en fremadstræbende eksportindustri, som vi gerne skal opnå de frieste mulige vilkår for på verdensmarkedet. Jeg troede, finansministeren i særlig grad så en fremtidig dansk erhvervsinteresse i at udnytte arbejde og kapital i de industrier, der gennem eksport viser deres konkurrenceevne, og som derfor i særlig grad mindsker vore valutavanskeligheder.

I forbindelse med overvejelsen af vor produktions konkurrencemæssige stilling i forhold til udlandet må videre erindres, at devalueringen i 1949 betød en stor forbedring af vore erhvervs konkurrenceevne overfor en række lande, og jeg synes egentlig, at den højterede finansminister skulle benytte sin store nationaløkonomiske viden til at sige til dette ting, at i det hele taget en del af forskellen i landenes toldbeskyttelse på forhånd er afbalanceret gennem toldsatsernes indflydelse på omkostnings- og prisniveauerne i de forskellige lande. Det gør mig meget ondt, at den nuværende finans-

minister for at forsvare et af politiske hensyn fremskyndet toldlovsforslag har indskrænket sig til at fremføre få overfladiske argumenter i tolddiskussionen, som anvendes af de specielt økonomisk interesserede kredse, uden at fremføre en helhedsbetragtning, der gengiver en objektiv vurdering af alle herhenhørende synspunkter.

Jeg slutter da med at sige, at alle saglige hensyn taler for at henvise denne sag til den kommissionsbehandling, som forlængst burde have fundet sted. Jeg tilføjer dog endnu, at denne kommissionsbehandling bør foregå i nøje kontakt med de forhandlinger, der stadig foregår mellem de skandinaviske lande med henblik på muligheden af toldfrihed for større eller mindre vareområder mellem disse lande indbyrdes, idet det jo ligger ganske åbenbart, at mange spørgsmål med hensyn til toldsatser og toldbestemmelser må ses i ny belysning, dersom der skabes et fællesnordisk marked på væsentlige områder.

Viggo Starcke: Den internationale økonomiske situation er så vigtig, dominerende og omfattende, at Danmarks specielle forhold kun bliver et lille udsnit deraf, men den del, der interesserer os mest. Dog har det en vis interesse, at De Forenede Nationers årsrapport meddeler, at den samlede produktionsstigning i tiden 1950—51 har været større end stigningen i produktionen af de militære fornødenheder. Derved har man kunnet opruste uden at forringe den sociale standard. De Forenede Nationers årsrapport oplyser, at i Norge er produktionen steget 5 pct., i Sverige 4 pct., men i Danmark er den i samme tidsrum kun steget 1 pct. Dette har givet en del anledning til bekymring og også til kritik. Forklaringerne er vel flere. En af årsagerne er, at der i samme tidsrum her i landet har fundet en betydelig nedbringelse af vor gæld sted, og de midler, der afbetales på gælden, kan ikke samtidig investeres i produktionsmidler og kan derfor ikke deltage i en forøgelse af produktionen. En anden del af forklaringen ligger i den vældige vækst af skattebyrden og indgrebene, i indskrænkningen af kreditforholdene, som f. eks. på et vist tidspunkt næsten bragte byggeriet til standsning, og i en vis usikkerhed i den kurs, som den høje regering har ført i sin kreditpolitik.

Jeg vil nævne, at i den økonomiske årsoversigt, side 65, hvor der findes en oversigt over ændringer i pengeforsyningen i 1951, får man netop et billede af en zigzagkurs, som må være ødelæggende for ethvert initiativ og enhver dispositionsevne på læn-